

WSTĘP

Oddajemy do rąk Czytelników kolejny tom Lubelskiego Rocznika Pedagogicznego. Jego formuła różni się od dotychczas wydawanych woluminów. Stali Czytelnicy przyzwyczaili się z pewnością do tomów wypełnionych artykułami poddającymi refleksji określony fragment pedagogicznej rzeczywistości. W bieżącym numerze zdecydowaliśmy się poruszyć wiele różnorodnych wątków. Decyzja ta jest świadoma, celowa i podyktowana faktem, iż w roku 2018 mija 55 lat od ukazania się pierwszego numeru Lubelskiego Rocznika Pedagogicznego oraz 25 lat, odkąd wydawaniem periodyku zajmuje się Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej i Wydział Pedagogiki i Psychologii. Układ tomu ma odzwierciedlać różnorodność kwestii i wątków podejmowanych na łamach czasopisma na przestrzeni lat.

Lubelski Rocznik Pedagogiczny to ponad półwieczna i nieustająca dyskusja na temat edukacji, nauczania i uczenia się, wychowania; refleksja uwzględniająca to, co Autorom i Czytelnikom współczesne, jak również odnosząca się do czasów minionych i pedagogicznej spuścizny. Dumą redakcji jest fakt, iż na łamach naszego czasopisma publikują uznane autorytety pedagogiczne, jak również to, że nasze łamy otwarte są również dla kolejnych pokoleń adeptów sztuki pedagogicznej. Jako redakcja pielęgnujemy naszą historię, ale chcemy również sprostać wymogom współczesności, dlatego też podejmujemy działania służące wprowadzenie wielu innowacji i utrzymaniu Lubelskiego Rocznika Pedagogicznego w randze nowoczesnego czasopisma naukowego. Dziękujemy Autorom za zgłaszane teksty, Recenzentom – za trud włożony w ocenę artykułów, Wydawnictwu UMCS za pomoc i życzliwość na poszczególnych etapach technicznego przygotowania kolejnych tomów do druku.

W niniejszym tomie znalazły się cztery teksty dotyczące sytuacji ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. A. R. Borkowska i P. Francuz przeanalizowali, w jaki sposób dzieci młodzież z dysortografią korzystają z oferty terapeutycznej i innych dostępnych form pomocy. M. Wypych przedstawiła wyniki badań dotyczących postaw wobec trudności w uczeniu się oraz ADHD uczniów szkół zawodowych o zróżnicowanej pozycji socjometrycznej. Natomiast I. Kucharczyk swój tekst poświęciła, odgrywającemu ogromną rolę w życiu osób z niepełnosprawnością wzrokową, procesowi rozumowania przez analogie semantyczne. M. Olszak-Winiarska przedstawiła konsekwencje przyjęcia określonych

uregulowań prawnych dla jakości życia osób niepełnosprawnych w wybranych krajach europejskich.

Na współczesne problemy i zagadnienia będące przedmiotem dociekań pedagogów zwrócili uwagę: M. Chojak (porównanie neurpoedagogiki i edukacji alternatywnej), M. Cendrowski (Autor poruszył kwestię funkcjonowania człowieka w, będących konsekwencją życia w płynnych czasach, społeczeństwie bezpieczeństwa). Ł. Tomczyk scharakteryzował w perspektywie diagnostycznej, jedno z nowych zachowań ryzykownych, a mianowicie zjawisko FOMO. M. Korczyński dokonał próby ustalenia zależności między uwarunkowaniami edukacyjnymi polskich emigrantów zarobkowych w Anglii a ich poziomem przyswojenia kompetencji międzykulturowych.

Oddzielny fragment bieżącego tomu zajęły refleksje na temat personelu pielęgniarskiego. Zwrócono uwagę na uwarunkowania sposobów, w jakie radzą sobie z sytuacjami trudnymi pielęgniarki i pielęgniarze (tekst autorstwa J. Kirenki, E. Sienkiewicz, A. Malm, J. Szymańskiej), a także na podejmowany przez J.B Aulich-Hoffmann oraz M.S. Lato-Pawłowską i będący jednym z istotnych elementów procesu komunikowania pacjenta z personelem problem formy zwracania się pacjentów do pielęgniarek.

Wciąż powracającą na łamy Lubelskiego Rocznika Pedagogicznego jest kwestia wartości. O tym, jak istotne było wychowanie państwowe po wprowadzeniu reformy oświatowej w 1932 roku, przekonuje Czytelnika M. Stolarczyk. A. Boguszewska dostarcza natomiast swoim tekstem argumentów do dyskusji na temat wartości, jakie wciąż ma na szczęście w dzisiejszym świecie książka obrazkowa oraz o konieczności jej wykorzystywania w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Natomiast I. Szostak-Joško przedstawia odpowiedź na pytanie o to, czy uczniowie szkół ponadgimnazjalnych preferują wartość „być” czy „mieć”.

Tematyka wartości bliska jest również zaproszonym do współpracy przy tworzeniu tego tomu badaczom z Ukrainy. W swoich tekstach refleksji poddają szereg zagadnień dotyczących obecności różnorodnych wartości, zarówno w procesie nauczania, uczenia się jak i kształcenia przyszłych pedagogów. K. Krutii i L. Zdaneych opisują jedną z wprowadzanych do ukraińskich przedszkoli nowoczesnych technologii, zwaną „Talking Walls”. A. Fedorovych podnosi kwestię aksjologicznych wzorców kształcenia przyszłych nauczycieli przedszkola. Zwraca uwagę na konieczność, podbudowanego praktyką, interdyscyplinarnego kształcenia, zgodnego z międzynarodowymi wytycznymi, ale opartego, oprócz wiedzy pedagogiczno-psychologicznej, również na filozofii, socjologii czy medycynie. L. Morska w swoim artykule odnosi się do kwestii wartości w edukacji. Prezentuje Czytelnikowi trzy grupy wartości, które należy uwzględnić w polityce oświatowej szkoły, a następnie w formie zintegrowanej wdrażać je praktyce edukacyjnej.

Natomiast L. Orshanskyi podejmuje próbę scharakteryzowania dynamiki i uwarunkowań przemian w obszarze wartości humanistycznych i zawodowych przyszłych nauczycieli w kontekście sytuacji socjalno-ekonomicznej współczesnej Ukrainy. O. Smolinska i K. Dzyubynska swoje dociekania poświęcają różnorodnym procesom identyfikacyjnym zachodzącym w kulturalnej i edukacyjnej przestrzeni uniwersytetu, stanowiącym źródło powstawania wartości edukacyjnych. Zaś G. Tovkanets refleksji poddaje kwestię moralności w działalności pedagogicznej, która determinuje zdaniem Autorki „moralną świadomość, moralne wizje, moralne relacje, moralną działalność pedagoga”; określa moralny status nauczyciela wśród uczniami oraz grona pedagogicznego.

Zapraszamy do lektury i naukowej refleksji.

Anna Bieganowska-Skóra